

דבר העורך

ושפּטתם צדק

דיני ממונות; כתוב בתורה (דברים פרק א פסוק טז) שְׁמַע בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרֹוֹ. דורשת הגמ' (סנהדרין דף ז'): אזהרה לבית דין שלא ישמע דברי בעל דין קודם שיבא בעל דין חבירו, ואזהרה לבעל דין שלא יטעים דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חבירו.

בש"ת באר יחזקאל (עמוד קז), בהקדמה להוראות בדיני חושן משפט שנוגע לזמן הקורונה, מזהיר: חלילה מלהוציא מפסקי השו"ת, הוראה למעשה בדיני ממונות, ובכל שאלה' בעניני ממון יש שני צדדים, ונדרש הכרעה של דיין מומחה בחושן משפט, והמצאיאות היא שכל בעל דין, מעלה טענות אחרות, שלא אמרו בעלי דין אחרים, והפסק משתנה בהתאם.

ולמרות זאת נכתב השו"ת, כדי שידעו הלומדים מראי מקומות לדברי הפוסקים, ויסוד הצדדים, והכרעות פוסקי הדור שליט"א, וידעו מה לשאול, ויהיה 'שואל כענין' לדיין מומחה הלכה למעשה, עכ"ל.

הבהרה חשובה: בענין פסקי הדיינים שהובאו בגיליונות 'עומק הפשט' בדיני חושן משפט. במקרה של ויכוח ממוני בין הצדדים אין להסתמך להלכה למעשה להוציא או להחזיק ממון, ולא שייך 'הוראה' באופן חד צדדי, כי 'הכרעת הדין' שייכת רק בבית דין בשמיעת שני הצדדים בשווה, וכפי שיורו כך יעשו!

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'אולם אירועים ששבת בקורונה'

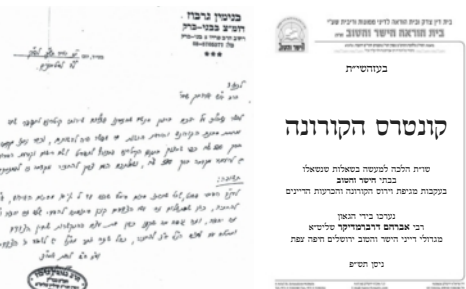
'וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגָּפָה'

אירוע שלא התקיים: גניף הקורונה שיבש מערכות תבל והשבית סדרי עולם, כעת כאשר חוזרים בהדרגה לשגרה והעולם שב לנהוג כמנהגו, בתפילה לבורא כל עולמים, שחלילה לא יהיה 'גל שני' שעלול להחזיר את המצב חירום שהיה, עולות שאלות הלכתיות ודיונים רבים, בדיני ממונות שנוצרו במצב החירום של תקופת הקורונה.

אחת השאלות השכיחות בבתי הדין, כאשר הזמינו אולם לצורך עריכת אירוע כמו חתונה, בר מצוה, דינר התרמה, וכדומה, ובנוסף הזמינו גם שירות של בעלי מקצוע נוספים כגון צלם, תזמורת וכדומה, או כל דבר אחר הדרוש לשלמות השמחה, וברוב המקרים שולם על החשבון סכום כסף כ'מקדמה' (דיפאזיט), ובעקבות שוברי הקורונה, בוטל האירוע באולם כליל, והוחלף (במקרה הטוב) באירוע מצומצם בבית מגורים בהשתתפות מניין מבני המשפחה בלבד.

1. שכירות קרקע ושכירות פועלים

כעת עולות שני שאלות עיקריות, האחת ביחס למקדמה ששולמה, האם בעל האולם והקייטינג צריכים להשיב למזמין האירוע את המקדמה שכבר שילם מראש, שכן המקדמה נחלטת רק כאשר המזמין מבטל, והפסידו את בעל האולם, אבל בתקופת הקורונה הביטול הוא גם מצד האולם, שהרי אין אפשרות לקיים אירועים כלל ולא המזמין גרם את ההפסד. או

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת מלכה יענטע
ע"ה בת הר"ר בנימין זאב זצ"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

היוצא מדבריהם, לגבי אדם שהזמין אולם אירועים, וכאשר נודע לו שמחמת אימת הקורונה לא יוכל לקיים את האירוע, הודיע לאולם שהוא מבטל את ההזמנה, תלוי במחלוקת הג"ל. שלדעת המרדכי וכפי שצייד הרמ"א להבא דינו כלשעבר, וגם להבא אינו יכול לחזור בו וכל ההפסד על חזמי האירוע, ולדעת הסמ"ע חצי מההפסד על זממין האירוע וחצי על בעל האולם. ואילו לדעת מהר"ם פאדווה וכדבריו נקט החתם סופר ודעת הסמ"ע, וגם הש"ך לא נחלק עליו, רשאי לחזור בו, וכיון שהודיע לאולם לפני התאריך על ביטול ההזמנה, נפטור מתשלומים.

3. הוראות גדולי הדיינים שליט"א

יחזיר הכל בניכוי הוצאות: לדעת בית הדין **מבית דוד** בנשיאות הג"ר **יצחק זילברשטיין שליט"א**, בהוראה שפורסם בגיליון 11 מאת הדיין הג"ר **שמואל רוזנברג שליט"א**, עליו על האולם להשיב את כל הכסף של המקדמה, בניכוי הוצאות שהיו לו מחמת ההזמנה. והראה ההוראה להחזיר את המקדמה, ממה שכבת **הרמ"א** (חו"מ סימן ש"ב סעיף יז), שאם נשרפו כל בתי העיר דינו כ'מכת מדינה', ומנכה מזמני השכירות את המימם שלא דר, ואפילו אם הקדים לו שכרו יחזיר לו. ונחשב המכה היא בבתיים, שהרי בעל האולם החתיים להעמיד אולם לאירוע, ומחמת אימת קנסות הרשויות בעל האולם הודיע לבעל השמחה, שהאולם סגור, נמצא שמזלו על המשכיר גרם, במיוחד כאשר בעל האולם אינו יכול להשכירו לאחר.

וציין למאמר הג"ר **שמעון רוסק שליט"א** (קובץ הישר והטוב כרך יט דף ערב) לגבי מום הנולד בשכירות אחר הקנין, שתלוי במחלוקת הפוסקים, והמוציא מחבירו עליו הראיה, ואם השוכר מוחזק אין להוציא מידו. עוד ציין למה שכתב **במנחת אשר** (סימן קכ) שגם אם הקדים השכר, נראה עיקר שצריך המשכיר להחזיר התשלום לשוכר. וכן נקט **בעמק המושטט** (ח"ה סימן ג) שגם כאשר הקדים את השכר, צריך המשכיר להחזיר את המקדמה לשוכר. אולם אם היה לבעל האולם הוצאות מחמת ההזמנה, צריך המזמין להשתתף בהם כחלקו.

וכן דעת **בד"ץ הישר והטוב** (במכתב מתאריך אייר תש"פ), לגבי אירוע באולם, שבוטל עקב איסור על התכנסות אנשים, אין המזמנים חייבים לשלם לבעל האולם, ואף אם שילמו לבעל האולם מקדמה, יש להחזירה בניכוי הוצאות, אם היו לבעל האולם הוצאות. ואפילו אולמות שמחתימים בטופס ההזמנה, שהמקדמה לא תוחזר גם אם הביטול היה מחמת אונס, צריך להחזיר את המקדמה, כיון שההחייבות לא כוללת אופן של אונס כזה.

טעם ההוראה, ביאר באריכות הג"ר **אברהם דרבמדיקר שליט"א** מדייני הישר והטוב, בקונטרס הקורונה (פרק א סעיף ה), שאמעישה יש לנהוג כפסק **הרמ"א והש"ך** לגבי 'מכת מדינה', שאם עדיין לא שילם אינו צריך לשלם, ואף אם כבר שילם, לדעת רוב הפוסקים צריך להחזיר, ולכן ההוראה היא שבעל האולם יחזיר את הכסף. אך בעל האולם יכול לטעון 'קיים' לגבי הדעה הפוסרת אותו מלשלם, וצ"ע אם אפשר להוציא מבעל האולם, ולכל הפחות צריך להחזיר כדמי פועל בטל, [ואולי יש להמליץ כהוראה לרבים שיחזיר מחצית ממה שקיבל].

ומה שותומים בטופס ההזמנה' שמתחייבים לאולם את סכום המקדמה, גם במקרה של אונס, אינו כולל אונס של קורונה. כי הונונה בהתחייבות לאונס בביטול האירוע מצד המזמין, ובקורונה הביטול הוא גם מצד המשכיר משום 'מכת מדינה'. ועוד שהמטרה בתנאי הוא למועג הפסד מבעל האולם, שלא ימנעו ממנו את האפשרות להשכירו לשמחה אחרת באותו תאריך. אבל בקורונה, בעל האולם לא הפסיד כלום, שבכל מקרה לא היה יכול להשכירו לאירוע אחר. עכ"ל.

מצינו בהלכות שנאים שאונס שלא חשבו עליו אינו בכלל התנאי, כמבואר **בשו"ע** (חו"מ סימן רכה) לגבי אונס שלא שכיח

שהמקדמה כן נשארת אצל בעל האולם, כמפורש בחוזה שנחתם בין הצדדים - 'בכל מקרה המקדמה לא תוחזר למזמין, עקב ביטול מכל סיבה שהיא', והמוציא מחבירו עליו הראיה?

והשניה, ביחס ליתרת התשלום, האם אפשר לחייב את המזמין האירוע לשלם את יתרת עלות האירוע אפילו שלא התקיים בפועל? וגם צריך לדעת, האם המזמין מתחייב לשלם את 'קנס ביטול חוזה' המפורש בטופס ההזמנה שנחתם בשעת הזמנת האולם?

בכדי להבין את יסודות הסוגיא מדברי הפוסקים, והוראות גדולי היינים שליט"א, ולמען הסדר הטוב, הגיליון הנוכחי (מספר 267) יתמקד בדין 'שכירות האולם' שדינו כ'שכירות פועל' וגם צריך לדעת, האם המזמין מתחייב יתמקד בדין 'הקייטרינג' 'תזמורת' 'מלצרים' 'צלם' 'מפיק אירועים', ושאר אנשי מקצוע', שדינם כ'שכירות פועלים', ובא זה ולימד על זה.

2. אונס של 'מכת מדינה'

בעל הבית מפסיד: (יסוד הדברים הוזכר גם בגיליון 265) כבר הורו **פוסקי זמננו שליט"א** שהקורונה דינה כמכת מדינה. הדין של 'מכת מדינה', מבואר **במשנה** (בבא מציעא דף קה:). ונפרס **בשו"ע** (חו"מ סימן שכב סעיף א), המקבל שדה מחבירו ואכלה חגב או נשדפה, אם 'מכת מדינה' היא שאירע לו לרוב שדות העיר, מנכה לו מן חכורו, אם אינה מכת מדינה אין מנכה לו מן חכורו.

עוד למדנו **במשנה** (בבא מציעא דף קג:), ונפסק **בשו"ע** (חו"מ סימן שאכ סעיפים א-ב), המקבל שדה מחבירו והיא בית השלחין או בית האילן, יבש המעין ונקצץ האילן אינו מנכה לו מן חכורו, שהרי אינו מכת מדינה. אם היה עומד בתוך השדה ואמר לו חכור לי שדה בית השלחין זו, או שדה בית האילן זה, יבש המעין ונקצץ האילן מנכה לו מן חכורו, שכן כוונתו להתנות שהשכירות מחייבתו רק כמו שהוא עתה. ו**בשו"ע** (סימן שלג וסימן שלה), התבאר גדי הפטור והחייב ב'מכת מדינה'. בספר **פתחי חושן** (שכירות פרק ו הערה כט) סיים באופן נפלא כל פרטי הדין לפי השיטות השונות.

מכאן ואילך: לגבי האם יכול לחזור בו ב'מכת מדינה' מכאן ואילך, דעת **המרדכי** (בבא מציעא רמז שנג), וכך מצדד **הרמ"א** (חו"מ סימן שכב סעיף א), אינו יכול לחזור בו בין על לשעבר ובין על להבא, וכל ההפסד מוטל על בעל הבית כדיו 'מנכה מן חכורו', וכפי שהורה **מהר"ם** לגבי מלמד תינוקות, כאשר גזר המושל שלא ילמדו, שדינו כ'מכת מדינה' וכל ההפסד על בעל הבית. ונחלק עליו **מהר"ם פאדווה** (סימן לט), שבכאן ולהבא הוא רשאי לחזור בו מהסכם השכירות, ואם לא חזר 'איהו דאפסיד אנפשיה' ומכח.

הסמ"ע (סימן שאכ ס"ק ו) חולק על הרמ"א, וסובר שב'מכת מדינה' המשכיר והשוכר שוין בהפסד, ואין לומר שמזלו של אף אחד מהם גרם, והמוציא מחבירו עליו הראיה, או שיהיה הפסד על שניהם, ופירש ככוונת המרדכי שישלם למלמד רק חצי מהשכר.

החתם סופר (שו"ת חו"מ סימן קסא), נוקט הלכה כדעת **המהר"ם פאדווה** שבכאן ולהבא יכול לחזור בו, וכדעת **הסמ"ע**, וגם הש"ך לא נחלק עליו, ומכל מקום לגבי מלמד דעתו שאינו יכול לחזור בו מכאן ולהבא, כי דינו כשדה שמתחילת השנה דינו כלשעבר, שתחילת השנה קשה וסוף השנה קל, ועוד שאם פועל יחזור בו יכול להביא אחר במקומו, אבל במלמד החלפה מזיקה לנער.

שמרו האולם לכך, לכן יש לשלם, אך מכיון שהיה אונס של כל העולם, יחלוקו, ועל בעל האולם להשיב חצי מסכום המקדמה, כיון שיש דעות החלוקות בכך, יש לעשות פשרה ויחלקו בהפסד. **50% מהמקדמה / 15% מהאירוע:** לדעת **בד"ץ בני ברק בחתימת הג"ר שריאל רוזנברג שליט"א והג"ר יעקב פרבשטיין שליט"א** (פסק דין מתאריך א' סיון תש"פ), כיון שרוב הדעות והשיטות בעניין הפסד הנגרם עקב מכת מדינה, וההוראה בזה שיש לפשר, שלא יפול כל הפסד על אחד מהצדדים, החלטת בית הדין:

א. בעל אולם שקיבל מקדמה, איננו יכול להשאיר בידו יותר ממחצית דמי הקדימה, או 15% מעלות כלל האירוע, לפי הנמוך מבניהם.

ב. המדובר הוא רק בדמי קדימה המשולמים מכח מחויבות בשעת ההזמנה, ולא כאשר הקדימו תשלומים מסיבות אחרות, שלא היו מחויבים עדיין לשלם.

ג. גם כאשר האולם מתמחר בנפרד את האולם ואת המנות, יש לחשב את האמור לעיל סעיף א' מתוך הסכום הכולל.

א. בעל יחזיר עד 10% מהאירוע: לדעת **הג"ר בנימין גרבוז שליט"א** (במכתב מתאריך י"ז אייר) אם המקדמה הוא בסכום סימלי = עד 10% של ההתחייבות, לא יחזיר שכלפי תשלום זה עשו שני הצדדים קנין סיטומא שאף אחד אינו יכול לחזור בו, וזה גופא מה שקנו כאן את עצם ההתקשרות שבין הצדדים, ואם המקדמה הוא יותר מ-10% יש לשמוע את שני הצדדים.

לא יחזיר עד שליש מהאירוע: לדעת **בית הוראה נתיבות חיים בראשות הג"ר יוסף פליישמן שליט"א** דמי קדימה שניתן לאלום ובוטל בעקבות הקורונה, עד שליש מכלל התשלום של האולם, לא ניתן לדרוש החזר. ואם שילמו מראש יותר משליש, ניתן לדרוש את היתרה על השליש.

המוציא מחבירו עליו הראיה: ולדעת **הג"ר אפרים שפיגור שליט"א** (פניני הלכה פרשת ויקהל פקודי החודש תש"פ), כיון שנחלקו גדולי הפוסקים (הרמ"א והסמ"ע הנ"ל) אם צריך השוכר לשלם מחצה או שפטור לגמרי, שורת הדין שבלא הקדים לשלם פטור, ואם הקדים לשלם יכול המשכיר להחזיק עד מחצה. ודוקא כאשר השוכר עשה קנין אינו יכול לחזור בו כדין מעכשיו ולאחר ל', אבל אם השוכר לא עשה קנין, יכול לחזור בו. ועיין שם מה שכתב לפי זה בדיון הצ'קים שנתנו על החשבון.

כלל שאין האדם חושב עליו אינו בכלל התנאי. ומסיבה זו, מזמין האירוע גם פטור מתשלום 'קנס ביטול חוזה', כי לא התכוון להתחייב על אונס לא צפוי של קורונה.

אמנם העירו (א.ב.) שאם חלילה יהיה 'גל שני' בהתפרצות הקורונה, כעת החוזה כן יחייב על אונס של קורונה, כיון שנהנה לדבר צפוי, ולמרות שכולם מקווים שלא יהיה התפרצות נוספת, סוף סוף אסיק אדעתיה והתחייב.

בביתר 100% זיכוי: לדעת **בד"ץ ביתר עילית** (במכתב שפורסם סיון תש"פ) לגבי אולמי שמחות בעיר ביתר עילית בלבד, אחרי ברור העובדות ושמיעת הטענות, על פי הדין והיושר מן הראוי והנכון לנהוג כדלהלן.

אולם הגפן: יחזירו למזמינים תוך חודשיים את כל הכספים שקיבלו, הסכום שעולה על 2500 ₪ יחזירו במזומן, ואת הסכום של 2,500 ₪ יחזירו בזיכוי לשמחות אחרות באולם.

אולם גולדן סקאיי: מאחר שנהלי האולם משלמים שכירות עבור האולם, יחזירו למזמינים תוך חודשיים את כל הכספים שקיבלו - בסכומים שהם יותר מ-1,500 ₪ לאירוע, ואילו לגבי היתרה בסך 1500 ₪ לאירוע, תתקבל הכרעה סופית לאחר קבלת נתונים נוספים.

אולמות רגילים המייעדים לאירועים קטנים (בר מצוה, שבע ברכות, וכדומה): בעלי האולם יחזירו למזמינים תוך שלושים יום את כל הכספים ששולמו. כיון שמדובר בסכומים קטנים, והוצאות האולם נמוכות, וקיים קושי להשתמש בזכות שיתקבל מהם.

ברור ופשוט, שבעלי האולמות אינם יכולים לחייב פתרון חלופי שאינו דומה להזמנה המקורית, ואינם יכולים לגבות כספים חדשים, או לפדות צ'קים שניתנו על החשבון.

פשרה 50%: לדעת **גאב"ד קארלסבורג שליט"א** (שו"ת באר יחזקאל עמוד קט) אין ספק שמזמין האירוע אינו צריך להמשיך את התשלומים על אירוע שלא התקיים (והוסיף: ובאנו לאפוקי מאלו שרצו שיחלקו ביניהם). כיון שהתשלום הוא רק כאשר יש אירוע בפועל, וכאן לא היה כלום באולם ולא הכינו את המאכלים. אולם לגבי קבלת החזר הכספי של המקדמה, מעות אלו הוא בעיקר מפני 'הזכות' שהיום המסוים שמור לשמחה פלונית ולא יתן לאחר, וסוף סוף

סיכום הגיליון:

דינים עובדים

- א. **אירוע שבוטל:** נגיף הקורונה השבית סדרי עולם ובוטלו אלפי אירועים, והשאלה בבתי הדין מתחלקת לשנים. 'שכירות האולם' שדינו כ'שכירות בקטל', ואילו 'שכירות הקייטרינג' ושאר אנשי המקצוע דינו כ'שכירות פועלים'. במקרה ששוכרים את האולם והקייטרינג ביחד, שני השאלות עולות בקנה אחד.
- ב. **תשלום:** לכל השיטות אין צריך להמשיך ולשלם לבעל האולם את התשלומים הבאים עבור אירוע שבוטל מאימת הקורונה שדינו כ'מכת מדינה'. והוא הדין אם מכל סיבה שהיא הקדים את התשלומים יותר מסכום המקדמה שהתחייב בהזמנה, על בעל האולם להחזירם במלואם.
- ג. **מקדמה:** לגבי המקדמה האם בעל האולם צריך להשיב למזמין האירוע את סכום המקדמה ששילם מראש, מצינו בהוראות גדולי הדיינים שליט"א את השיטות הבאות: א. יחזיר את כל המקדמה בניכוי הוצאות שהיו לאולם. ב. עיקר התשלום הוא מחמת עצם התקשרות הצדדים, וכיון שיש מחלוקת ב'מכת מדינה' יעשו פשרה ויחזיר 50% מסכום המקדמה. ג. יעשו פשרה ויחזיר 50% מהמקדמה, או 15% מהאירוע, לפי הסכום הנמוך מבניהם. ד. עד 10% מסכום התשלום לכלל האירוע שהוא בגדר 'סכום סימלי' לא יחזיר, ואם שילם יותר מ-10% יש לשמוע את שני הצדדים. ה. עד שליש מהאירוע לא יחזיר, יותר משליש מהאירוע יחזיר. ו. אם לא שילם פטור, אם שילם יחזיק בחצי.
- ד. **ביטול שיזוך:** מעשה שהיה, שנתפרדה החבילה וביטול את האולם לפני הקורונה, ושילמו את כל הסכום כפי שהתחייבו בחוזה, יש אומרים שבעל האולם צריך להחזיר את התשלומים. יש חולקים שאין צריך להחזיר כיון שכבר נתחייבו בתשלום, ואין יכולים להפטר מכח 'מכת מדינה' שהתחדש לאחר מכן.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: הזמין קייטרינג, ומאימת הקורונה בוטל האירוע, האם מקבל חזרה את המקדמה, והאם צריך לשלם את התשלום המלא?

הזמנת 'קייטרינג' 'תזמורת' 'מלצרים' 'צלם' 'מפיק אירועים', ושאר 'אנשי מקצוע', דינם כ'שכירות פועלים', ותלוי בדין 'מכת מדינה' בפועל. מקורות: הוראות לציבור שפורסמו על ידי בתי הדין.

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות יישלבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. במקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 266 על סך 100 ש"ח האברך המופלג הרב חנוך קוט שליט"א מודיעין עילית

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת מרת שרה בת ר' יצחק ע"ה נלב"ע א' תמוז תשע"ג ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

מעשה שהיה: הזמינו אולם לתאריך שנקבע לחתונה, ונתפרדה החבילה ל"ע, וביטלנו את ההזמנה ושילמו לאולם את 'כל התשלום' כפי המפורש בחוזה, שהמבטל אחרי שבוע מההזמנה משלם את 'כל התשלום' אם לא הגיע שוכר אחר.

בעקבות נגיף הקורונה התברר שבתאריך האירוע, אין אפשרות לקיים אירוע חילופי באולם, כעת המחונתים דורשים מהאולם שיחזיר את כל הכסף, הצדק עם מי?

תוצאה: לדעת הג"ר אפרים שפיגלר שליט"א (פניני הלכה פרשת ויק"פ תש"פ), שבעל האולם צריך להחזיר את התשלום, שרק בשכירות פועלים אחרי שנתחייבו על ההפסד יש אומרים שאינו חוזר ונפטר, אבל באולם שהוא שכירות קרקע המשכיר צריך להעמיד אולם, וכיון שהוא 'מכת מדינה' ההפסד על המשכיר. ולדעת הג"ר יום טוב זנגר שליט"א (שיעור שב"ק ויק"פ תש"פ) בכל אירוע שבוטל מאימת הקורונה, בעל האולם חייב להחזיר את המקדמה, אבל במקרה האמור המחונתים הפסידו מה ששילמו, שהרי בטלו את ההזמנה לפני ה'מכת מדינה'.

וכמבואר בשו"ת הרמ"א (סימן נ'), וערך ש"י (חו"מ סימן שלג ס"א ד"ה ובתשובתו), שחיוב התשלומין חל ברגע הביטול, והאונס שהתחדש אינו פוטר את בעל הבית. וגם השער המשפט (סימן שלג ס"ק א) שחולק, היינו רק בשכירות פועלים, דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף, אבל בשכירות קרקע מודה שבעל הבית מפסיד.

עדכוני הלכה

אתה יכול לעשות לי טובה?

על החשבון: הזמין קייטרינג לרגל שמחת הבר מצוה, ושילם מקדמה בסך 3,000 ש"ח, כעבור שבועיים אמר הקיטרינג למזמין "אני לחוץ בכסף, תעשה לי טובה ותשלם עוד 5,000 ש"ח על החשבון", המזמין הסכים ובעל הקיטרינג רשם בפתק, 'התקבל 5,000 ש"ח על החשבון'. בפועל, האירוע בוטל מאימת נגיף הקורונה.

דין המקדמה תלוי בשיטות השונות כמבואר בתוך הגיליון. אבל שונה ממנו דין ה-5,000 ש"ח, שלפי הוראת בד"ץ בני ברק, שאר הכספים ששולמו על החשבון אינו בכלל הדיון, ואותו סכום הקיטרינג חייב להשיב בשלימותו.

נושא הגיליון הבא:

כמה צריך לשלם לקיטרינג כאשר האירוע בוטל? טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות הנצחה לע"ג, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט

שיעורים וימי עיון

בית הוראה טלפוני

בירורי הלכה אקטואליים

קו מידע הלכתי

חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823